

I N F O R M A C J A

z wyników kontroli prawidłowości obrotu wyrobami akcyzowymi w 2023 r.

Wojewódzki Inspektorat Inspekcji Handlowej w Łodzi realizując program Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w zakresie przestrzegania przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych, ustawy o podatku akcyzowym przeprowadził ogółem 28 kontroli obejmując nimi: 24 sklepy detaliczne, 1 placówkę gastronomiczną oraz 3 hurtownie. Ogółem ocenie poddano 562 partie wyrobów, w tym: 292 partie napojów alkoholowych i 270 partii wyrobów tytoniowych (w tym 39 partii e – papierosów i pojemników zapasowych).

Celem tych kontroli było sprawdzenie przestrzegania przepisów regulujących zasady obrotu wyrobami alkoholowymi i tytoniowymi (w tym nowatorskimi wyrobami tytoniowymi) lub powiązanych (w tym papierosami elektronicznymi, pojemnikami zapasowymi i wyrobami ziołowymi do palenia) w: hurtowniach, placówkach sprzedaży detalicznej i lokalach gastronomicznych. Nieprawidłowości w badanym zakresie nie stwierdzono.

Na objęte kontrolą 28 placówek, przestrzeganie przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi sprawdzono łącznie w: 24 sklepach detalicznych w których oceniono 241 partii napojów alkoholowych, 1 placówce gastronomicznej w której oceniono 9 partii napojów alkoholowych oraz 3 hurtowniach w których oceniono 42 partie napojów alkoholowych.

Ustalenia w wyniku kontroli sklepów detalicznych i punktów gastronomicznych:

- zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych skontrolowano w 25 placówkach. Przedsiębiorcy posiadali ważne zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, a w ofercie znajdowały się tylko te napoje alkoholowe, które były wymienione w zezwoleniach;
- przedsiębiorcy detaliczni w ustawowych terminach wnieśli opłaty za korzystanie z tych zezwoleń;
- przedsiębiorcy dokonywali zakupu napojów alkoholowych u przedsiębiorców posiadających zezwolenia na sprzedaż hurtową napojów alkoholowych;
- działalność w zakresie obrotu napojami alkoholowymi wykonywana była przez przedsiębiorców określonych w zezwoleniu oraz w miejscu w nim wskazanym;
- nie stwierdzono przypadków niepowiadomienia w ciągu 14 dni organu zezwalającego o zmianach stanu faktycznego i prawnego w stosunku do danych zawartych w zezwoleniu;
- przedsiębiorcy, którzy w zezwoleniach mieli określone godziny sprzedaży napojów alkoholowych przestrzegali tych godzin;
- objęte kontrolą napoje alkoholowe, co do których istniał taki obowiązek (250 partii) oznaczone były znakami akcyzy skarbowej;
- w trakcie kontroli stwierdzono, że we wszystkich kontrolowanych placówkach uwidocznione były w miejscu widocznym dla konsumentów wywieszki informujące o szkodliwości spożywania napojów alkoholowych;
- objęte kontrolą sklepy były placówkami o powierzchni poniżej 200 m²;

- nie stwierdzono przypadków sprzedaży napojów alkoholowych nieletnim, nietrzeźwym, na kredyt lub pod zastaw;
- w punktach sprzedaży detalicznej napojów alkoholowych nie stwierdzono przypadków ich konsumpcji;
- placówki objęte kontrolą nie były usytuowane na terenie lub w pobliżu szkół oraz innych zakładów i placówek oświatowo - wychowawczych, domów studenckich, obiektów komunikacji publicznej, w związku z tym nie podlegały one zakazowi sprzedaży, podawania i spożywania napojów alkoholowych w tych miejscach;
- żadna z kontrolowanych placówek nie prowadziła sprzedaży napojów alkoholowych w miejscach określonych przez gminy, gdzie istniał stały lub czasowy zakaz ich sprzedaży;
- na terenach kontrolowanych placówek nie stwierdzono niedozwolonej reklamy lub promocji napojów alkoholowych;
- kontrolowane placówki nie prowadziły sprzedaży napojów alkoholowych za pośrednictwem Internetu, sprzedaż odbywała się na zasadach tradycyjnych.

Nieprawidłowości nie stwierdzono.

Ustalenia w wyniku kontroli w hurtowniach:

- w kontrolowanych 3 placówkach okazano inspektorom ważne zezwolenia na sprzedaż hurtową napojów alkoholowych, w ofercie handlowej placówek występowały wyłącznie napoje alkoholowe wymienione w zezwoleniach;
- kontrolowane hurtownie sprzedawały napoje alkoholowe wyłącznie przedsiębiorcom posiadającym zezwolenia na obrót takimi napojami alkoholowymi;
- oferowane do sprzedaży napoje alkoholowe (42 partie) oznaczone były w sposób prawidłowy znakami skarbowymi akcyzy;
- objęte kontrolą napoje alkoholowe zostały zakupione od producentów lub przedsiębiorców posiadających ważne zezwolenia na obrót hurtowy tymi napojami;
- przedsiębiorcy użytkowali magazyny, do których posiadali tytuł prawny (umowę najmu);
- działalność w zakresie objętym zezwoleniami wykonywana była przez przedsiębiorców, którym wydano zezwolenia oraz w miejscach wymienionych w zezwoleniach;
- kontrolowani przedsiębiorcy nie dokonywali zmian stanu faktycznego i prawnego w stosunku do danych zawartych w okazanych zezwoleniach.

Nieprawidłowości w powyższym zakresie nie stwierdzono.

Przestrzeganie przepisów ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych sprawdzono łącznie w 26 placówkach, w tym w:

- 24 sklepach detalicznych w których oceniono 260 partii wyrobów tytoniowych (w tym 39 partii e-papierosów oraz pojemników zapasowych),
- 1 placówce gastronomicznej,
- 1 hurtowni w której oceniono 10 partii wyrobów tytoniowych.

Pozostałe 2 placówki nie prowadziły sprzedaży wyrobów tytoniowych.

Ustalenia w wyniku kontroli:

- w lokalu gastronomicznym obowiązywał zakaz palenia;

- w placówkach uwidoczniono odpowiednie oznaczenie słowne i graficzne informujące o zakazie palenia wyrobów tytoniowych i papierosów elektronicznych na terenie całego obiektu;
- nie stwierdzono przypadku udostępnienia wyrobów tytoniowych, papierosów elektronicznych lub pojemników zapasowych osobom niepełnoletnim. W miejscach widocznych dla klientów uwidoczniono informację o treści: „Zakaz sprzedaży wyrobów tytoniowych, papierosów elektronicznych lub pojemników zapasowych osobom do lat 18 (art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych)”;
- objęte kontrolą placówki nie były usytuowane na terenie zakładów opieki zdrowotnej, szkół, placówek oświatowo - wychowawczych oraz obiektów sportowo - rekreacyjnych;
- w placówkach nie była prowadzona sprzedaż wyrobów tytoniowych, papierosów elektronicznych lub pojemników zapasowych i ich części w automatach oraz w systemie samoobsługowym;
- w kontrolowanych placówkach nie stwierdzono sprzedaży wyrobów tytoniowych w opakowaniach zawierających mniej niż 20 sztuk, bądź luzem bez opakowań;
- w kontrolowanych placówkach przestrzegany był zakaz wprowadzania do obrotu tytoniu do stosowania doustnego;
- w żadnej z kontrolowanych placówek nie prowadzono sprzedaży na odległość, w tym transgranicznej sprzedaży na odległość wyrobów tytoniowych, papierosów elektronicznych i pojemników zapasowych oraz ich części (np. pojemników bez płynu z nikotyną);
- w żadnej z kontrolowanych placówek przedsiębiorcy nie prowadzili reklamy i promocji wyrobów tytoniowych, papierosów elektronicznych, pojemników zapasowych rekwizytów tytoniowych oraz produktów imitujących wyroby tytoniowe (np. gum do żucia w kształcie papierosów) i symboli związanych z używaniem tytoniu, wyrobów tytoniowych, papierosów elektronicznych lub pojemników zapasowych;
- w kontrolowanych placówkach przestrzegany był zakaz eksponowania w punkcie detalicznym przedmiotów imitujących opakowania wyrobów tytoniowych oraz przedmiotów imitujących opakowania papierosów elektronicznych lub pojemników zapasowych;
- w trakcie czynności kontrolnych nie stwierdzono etykiet na opakowaniach jednostkowych, opakowaniach zbiorczych, wyrobach tytoniowych, które zawierałyby jakiegokolwiek elementy lub miały cechy:
  - o wskazujące na promocję wyrobu tytoniowego lub zachęcające do jego spożycia, stwarzające błędne wrażenie co do cech tego wyrobu, jego skutków dla zdrowia, związanych z nim zagrożeń i wydzielanych przez niego substancji; etykiety nie zawierały żadnych informacji o zawartości nikotyny, substancji smolistych, tlenku węgla w wyrobie tytoniowym;
  - o sugerujące, że dany wyrób tytoniowy jest mniej szkodliwy niż inne (np. „lights”, „super lights”, „ultra lights” i „mild”), że jego celem jest ograniczenie skutków niektórych szkodliwych składników dymu papierosowego lub że jest ożywczy, dodaje energii, ma lecznicze, odmładzające, naturalne, organiczne właściwości lub że przynosi inne korzyści związane ze zdrowiem lub stylem życia;
  - o odnoszące się do smaku, zapachu, środków aromatyzujących lub innych dodatków albo ich braku;
  - o sprawiające, że wyrób tytoniowy przypomina produkt leczniczy, wyrób medyczny, środek spożywczy (żywność) lub kosmetyk;
  - o sugerujące, że dany wyrób tytoniowy ma zwiększoną biodegradowalność lub inne cechy korzystne pod względem ochrony środowiska.
- w trakcie kontroli nie stwierdzono również opakowań jednostkowych i opakowań zbiorczych, które sugerowałyby korzyści ekonomiczne w postaci dołączonych do nich drukowanych

- kuponów lub ofert wyrobów po obniżonej cenie lub darmowych, ofert w rodzaju dwa opakowania w cenie jednego lub innych podobnych ofert;
- na opakowaniach jednostkowych, będących w sprzedaży wyrobów tytoniowych, umieszczone były mieszane ostrzeżenia zdrowotne, ostrzeżenie ogólne („Palenie zabija – rzuć teraz!”), wiadomość informacyjna o formach wsparcia dla osób, które chcą rzucić palenie (numer telefonu, adres strony internetowej);
  - w żadnej z kontrolowanych placówek nie stwierdzono wyrobów ziołowych do palenia;
  - na opakowaniach jednostkowych wypełnionych płynem nikotynowym pojemników zapasowych (10 partii) podano:
    - wykaz składników, zawartość nikotyny w wyrobie i jej ilość w przyjmowanej dawce, numer serii i ostrzeżenia dotyczące ochrony przed dziećmi, instrukcję w języku polskim;
    - ostrzeżenia zdrowotne w sposób określony w art. 11 c ust. 6-11 ww. ustawy.

Nieprawidłowości nie stwierdzono.

Przestrzeganie przepisów ustawy o podatku akcyzowym w odniesieniu do wyrobów alkoholowych badano w 28 placówkach (24 sklepach spożywczych, 1 placówce gastronomicznej i 3 hurtowniach), a w 24 placówkach (23 sklepach spożywczych, 1 hurtowni) w odniesieniu do wyrobów tytoniowych.

Kontrolą objęto 562 partie, w tym:

- 292 partie wyrobów alkoholowych,
- 270 partii wyrobów tytoniowych.

Ustalenia w toku kontroli:

- banderole naklejone były w sposób prawidłowy i trwałe, uniemożliwiający otwarcie opakowań jednostkowych bez ich uszkodzenia;
- banderole nie były zniszczone ani uszkodzone;
- wyroby alkoholowe i tytoniowe znajdujące się w sprzedaży oznaczone były banderolami niewykazującymi cech zafałszowania;
- w kontrolowanych placówkach ceny pobierane za papierosy były identyczne z cenami uwidocznionymi na ich opakowaniach jednostkowych;
- banderole były właściwe dla poszczególnych wyrobów i posiadały odpowiednie nominały.

Nieprawidłowości w powyższym zakresie nie stwierdzono.